

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 17C/129/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7114210590
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Patrícia Miskolczyová
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2015:7114210590.3

Rozhodnutie

Okresný súd Košice I samosudkyňou JUDr. Patríciovou Miskolczyovou v právnej veci navrhovateľky: M. Y., F. U., D.. XX.XX.XXXX, N. A. XX, G., zastúpenej Mgr. Lenkou Seitz, advokátkou, so sídlom Moyzesova 36, Košice, proti odporcovi: F. Y.F., D.. XX.X.XXXX, N. H..N.. D. C. T., U. Z. G. C., S. N., v konaní o návrhu na určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n ý prispievať na výživu navrhovateľky sumou po 50 eur mesačne od 25.4.2014 do 31.7.2014 a sumou po 30 eur mesačne od 1.8.2014 do 31.12.2014, vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám navrhovateľky.

D l ž n é výživné za uvedené obdobia vo výške 310 eur je povinný odporca uhradiť navrhovateľke do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšnej časti súd návrh z a m i e t a .

Navrhovateľka n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa návrhom doručeným súdu dňa 25.4.2014 domáhala, aby súd zaviazal odporcu prispievať na jej primeranú výživu sumou 450 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. taktiež požadovala priznať náhradu trov konania.

Návrh odôvodnila tým, že manželstvo navrhovateľky a odporcu bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Košice I sp.zn. 10C/99/2011 zo dňa 2.7.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.7.2013. Maloletá dcéra Z. Y., D.. XX.XX.XXXX, bola na čas po rozvoze zverená do osobnej starostlivosti navrhovateľky a odporca bol zaviazaný prispievať na jej výživu sumou 150 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky. Posledný pracovný pomer navrhovateľky sa skončil dňa 4.3.2014 ukončením pracovného pomeru v skúšobnej dobe medzi navrhovateľkou a spoločnosťou LAMA SK, s. r. o. a do toho času je navrhovateľka nezamestnaná. Jediným príjmom navrhovateľky je v súčasnej dobe výživné na mal. Z. Y., ktoré odporca poukazuje nepravidelne a v nižšej výške, ako je jeho povinnosť v zmysle rozsudku. Od právoplatnosti rozsudku odporca prispieval na výživu mal. Z. Y. navrhovateľke v mesiacoch júl, september, október a december 2013 po 60 eur mesačne, v januári 2014 a vo februári 2014 po 30 eur mesačne. V apríli uhradil odporca výživné vo výške 180 eur. Voči odporcovi bol Okresným súdom Košice I vydaný trestný rozkaz pre prečin zanedbania povinnej výživy mal. Z. Y. podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona sp.zn. 3T/7/2014, ktorý zatiaľ nenadobudol právoplatnosť. Navrhovateľke nevznikol nárok na poberanie dávky v hmotnej núdzi, nakoľko suma výživného na mal. dcéru, priznaná rozsudkom presahuje max. príjem na priznanie dávky v hmotnej núdzi. Mesačné náklady navrhovateľky sú nasledovné: nájomné 99 eur (v polovici), elektrická energia 19 eur (1/2), plyn

11 eur (1/2), televízia, internet 19,90 eur, rozhlas 4 eur, cestovné do práce 20 eur, strava 150 eur, pitný režim 30 eur, hygienické potreby, potreby do domácnosti 20 eur, pracovný odev a obuv 8 eur, mobil 20 eur, lieky 5 eur, pôžička 150 eur, spolu 555 eur. Zárobok navrhovateľky nestačí na pokrytie nákladov na jej primeranú výživu. Navrhovateľke v súčasnosti vypomáhajú finančne a vecne jej rodičia, pričom z ich strany ide o bezodplatné plnenie poskytované na základe citových vzťahov, ktoré nemá vplyv na výšku príspevku rozvedenému manželovi. Navrhovateľka s odporcom po rozvode manželstva neudržiava kontakt. Navrhovateľke nie sú známe majetkové pomery odporcu. Posledné informácie o výške príjmu odporcu má navrhovateľka z obdobia pred rozvodom manželstva, t.j. od 30.11.2012 do 21.7.2013, kedy výška príjmu odporcu bola približne vo výške 1850 libier, čo je zhruba 2.215 eur mesačne.

Nakoľko sa odporca na pojednávanie nedostavil, svoju neúčast' neospravedlnil ani nepožiadaval o jeho odročenie, súd vec prejednal v jeho neprítomnosti podľa § 101 ods. 2 O.s.p.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky a oznámením podstatného obsahu listinných dôkazov a zistil tento skutkový stav veci:

Zo spisu tunajšieho súdu I sp. zn. 10C/99/2011 súd zistil, že navrhovateľka uzavrela s odporcom dňa 20.11.1969 manželstvo, ktoré bolo rozvedené skráteným rozsudkom sp. zn. 10C/99/2011-44 zo dňa 2.7.2013, právoplatným dňa 22.7.2013. Mal. dcéra Z. bola zverená do starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu sumou 150 eur mesačne. Zo zápisnice z pojednávania dňa 2.7.2013 súd zistil, že vzťahy účastníkov sa narušili najmä od roku 2006, kedy odporca odišiel za prácou do Anglicka, kde si našiel priateľku.

Zo spisu tunajšieho súdu I sp. zn. 3T/7//2014 súd zistil, že trestným rozkazom sp.zn. 3T 7/14-64 zo 17.3.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť 7.5.2014, bol odporca uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr.zák. ktorého sa dopustil tým, že od septembra 2012 neplní pravidelne a v stanovenej výške vyživovaciu povinnosť voči svojej dcére Simone a dlhuje na výživnom sumu 1.580 eur, za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov s podmieneným odkladom a skúšobnou dobou 18 mesiacov.

Zo spisu tunajšieho súdu I sp. zn. 18P/217/2012 súd zistil, že odporca na výsluchu 27.1.2014 dožiadaným súdom vypovedal, že býva v Anglicku v 2-izbovom byte s priateľkou, kde uhrádzajú mesačne 400 libier na nájomné, 50 libier za elektrinu, 12 za plynové fľaše, obecnú daň 90 libier a ešte za vodu. Je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, poberá podporu v nezamestnanosti 72 libier týždenne. Nevlastní žiaden majetok väčšej hodnoty. Partnerka mu pomáha znášať náklady na stravu a ostatné veci. Rozsudkom sp.zn. 18P/217/2012-113 zo dňa 29.1.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť 9.5.2015, bol odporca zaviazaný prispievať na výživu manželky (navrhovateľky) sumou 50 eur mesačne od 30.11.2012 do 21.7.2013 a v prevyšujúcej časti bol návrh (podaný dňa 30.11.2012 na výživné vo výške 450 eur mesačne) zamietnutý.

Navrhovateľka v konaní vypovedala, že návrh podala z dôvodu, že nemala dostatok finančných prostriedkov. Od 25.4.2014 bola nezamestnaná. Zamestnala sa v auguste, kde do decembra mala v spoločnosti Lama Sk polovičný úväzok. Od januára má plný úväzok. Prácu hľadala na internete. Väčšinou v SBS potrebovali chlapov. Je vyučená predavačka. Ani prácu predavačky si nevedela nájsť. Býva v byte s rodičmi a s dcérou, ktorá je plnoletá, je v treťom ročníku strednej školy. Rodičia poberajú dôchodok vo výške po 300 eur. Z jedného dôchodku sa uhrádza nájom. Ona prispieva sumou 99 eur na byt. Kупuje si cestovný mesačný lístok za 20 eur, na mobil má výdavky 12 eur, na pitný režim 30 eur, na stravu 150 eur, na hygienu asi 20 eur, na pracovné oblečenie 8 eur a na šaty v priemere 10 eur mesačne. Na odpad tiež prispieva.

V písomnom čestnom prehlásení z 29.1.2015 navrhovateľka uviedla, že podľa svojich finančných možností prispieva matke sumou 250 eur mesačne, niekedy len 100 eur a menej, prípadne nič z dôvodu, že jej na živobytie ostáva cca 80 eur mesačne.

Z potvrdení o mzde v Lama SK s. r. o. súd zistil, že navrhovateľka poberala čistú mzdu za 12/2014 192,11 eur, za 11/2014 204,13 eur, za 10/2014 191,85 eur, za 9/2014 203,97 eur a za 8/2014 178,25 eur.

Podľa písomného skončenia pracovného pomeru v skúšobnej dobe od spoločnosti Lama SK s. r. o. adresovaného navrhovateľke z 1.3.2014, bol s navrhovateľkou skončený pracovný pomer uzatvorený pracovnou zmluvou z 5.2.2014.

Podľa potvrdení o príjme spoločnosti Lama Sk s. r. o. z 3.6.2015 mala navrhovateľka čistú mzdu za január 2015 393,43 eur, za február 2015 375,82 eur, za marec 2015 387,48 eur a za apríl 2015 396,12 eur za mesiace 1-4/2015 a za mesiace 8-12/2014.

Podľa informatívneho dokladu SIPO za obdobie 01/14 na meno odporcu navrhovateľka za január 2014 mala uhradiť za nájomné bytu na A. XX S. G., elektrinu, rozhlas a TV, plyn 245,07 eur.

Podľa písomnej objednávky služieb Max MultiMedia č. 1 zákaznícke číslo 1058208 uzavretá medzi navrhovateľkou a SWAN a. s. navrhovateľka mesačne za televíziu a internet uhradza 19,90 eur.

Podľa potvrdenia o zakúpení cestovného lístka z DPMK dňa 27.12.2014 uhradila za predplatný časový lístok na 30 dní 20 eur.

Podľa rozhodnutia mesta Košice č. B/2014/048824/B/2014/00067565/28 zo 7.2.2014 bol navrhovateľke vyrubený miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady vo výške 106,58 eur za zdaňovacie obdobie 2014.

Navrhovateľka v konaní tiež predložila súdu pokladničné bloky z Tesco Stores SR a. s. o nákupe mobilného telefónu z 3.2.2015 5 eur a 6 eur na dobíjanie, z Labaš s. r. o. z 10.2.2015 o zakúpení potravín v hodnote 5,19 eur, zo spoločnosti Tauris Cassovia s. r.o. z 11.2.2015 o nákupe potravín v hodnote 1,89 eur a Healthcare s. r. o. na nákup lekárenských výrobkov v hodnote 7,02 eur, z Coop Jednota Prešov z 11.2.2015 o zakúpení potravín v hodnote 2,38 eur.

Právny zástupca navrhovateľky k skutkovej a právnej stránke veci uviedol, že navrhovateľka bola bez finančných prostriedkov, museli jej finančne vypomáhať rodičia, inak by skončila na ulici. Odporca si neplní vyživovaciu povinnosť ani voči dcére.

Podľa ust. § 72 ods. 1 Zákona o rodine rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

Podľa ust. § 72 ods. 2 Zákona o rodine ak sa bývalí manželia nedohodnú, určí rozsah príspevku na výživu na návrh niektorého z nich súd. Prihliadne pritom aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahov medzi manželmi.

Podľa ust. § 72 ods. 3 Zákona o rodine príspevok na výživu rozvedeného manžela možno priznať najdlhšie na dobu piatich rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvode. Súd môže výnimočne túto dobu predĺžiť, ak rozvedený manžel, ktorému súd príspevok priznal, nie je z objektívnych dôvodov

schopný sám sa živiť ani po uplynutí tejto doby, najmä ak ide o toho manžela, ktorému bolo v konaní o rozvod manželstva zverené do osobnej starostlivosti dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, alebo o manžela, ktorý má sám dlhodobou nepriaznivým zdravotným stav vyžadujúci sústavnú opateru.

Podľa § 73 Zákona o rodine právo na príspevok na výživu zanikne, ak oprávnený manžel uzavrie nové manželstvo alebo ak povinný manžel zomrie.

Podľa ust. 75 ods. 1 a 2 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa ust. § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Zánik manželstva ako právna skutočnosť zásadne spôsobuje zánik osobných a majetkových práv medzi manželmi (vo všeobecnosti znamená ukončenie vzájomnej zodpovednosti za uspokojovanie osobných potrieb a jej individuálne znášanie). V niektorých prípadoch ich existencia pretrváva, bezpodielové spoluvlastníctvo sa však ďalej netvorí. Súd vychádzal z toho, že vzťahy založené manželstvom si zaslúžia ochranu aj po ich zániku, avšak už len v prípade odkázanosti, zvyčajne vyvolanej práve manželstvom. Manželstvo predstavuje spravidla trvalý zásah do spôsobu života manželov a dlhodobou ovplyvňuje ich životné návyky. Ustanovenie § 72 predstavuje špeciálny prípad, keď sa na zánik manželstva viaže vznik práva. Vychádzajúc z § 72 možno vyvodiť hmotnoprávne podmienky, za ktorých možno priznať príspevok na výživu rozvedeného manžela: 1. manželstvo musí byť právoplatne rozvedené, 2. jeden z rozvedených manželov nie je schopný sám sa živiť, 3. schopnosti, možnosti a majetkové pomery druhého manžela umožňujú súdu príspevok priznať, 4. bývalí manželia sa nevedeli dohodnúť o poskytovaní príspevku, 5. súlad s dobrými mravmi (obligatórne prihliadnutie na príčiny rozvratu).

Na základe zisteného skutkového stavu a právneho stavu v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd dospel k záveru, že manželstvo účastníkov konania bolo právoplatne rozvedené dňa 22.7.2013, rozvrat manželstva spočíval v tom, že účastníci nežili manželským životom od roku 2006, kedy odporca odišiel za prácou do Anglicka, kde si našiel priateľku. Bývalí manželia sa o príspevku na výživu nedohodli, preto rozhodoval na návrh navrhovateľky súd.

Neschopnosť sám sa živiť znamená, že podľa konkrétnych okolností prípadu rozvedený manžel z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu, nedostatku pracovných príležitostí, straty kvalifikácie, starostlivosti o dieťa do troch rokov, starostlivosti o invalidné dieťa, neschopnosti vykonávať prácu na základe lekárskeho posudku dosahuje príjmy (z príslušných dávok, zamestnania, výnosy z majetku), ktoré mu neumožňujú pokryť základné životné potreby, pokiaľ iný záver neodôvodňujú ani jeho celkové majetkové pomery. V konaní bolo preukázané, že v dôsledku nedostatku pracovných príležitostí, z ktorých príjem by zabezpečil navrhovateľke primeranú výživu, navrhovateľka nebola v období od 25.4.2014 (od podania návrhu) do 31.12.2014 schopná plne uspokojovať svoje základné životné potreby - na stravu, bývanie, cestovanie a museli jej finančne vypomáhať rodičia.

Od 25.4.2014 bola navrhovateľka nezamestnaná, prácu si aktívne hľadala. Zamestnala sa v auguste, kde do konca decembra 2014 mala v spoločnosti Lama Sk len polovičný úväzok, z ktorého mala čistý príjem cca 194 eur mesačne. Až od 1.1.2015 mala prácu na plný úväzok, teda príjem sa jej zdvojnásobil. Býva v byte s rodičmi a s dcérou, ktorá je plnoletá, je v treťom ročníku strednej školy. Za byt uhrádzajú 245 eur mesačne, za odpad 106,58 eur ročne. Navrhovateľka uhrádza za cestovný mesačný lístok 20

eur, na mobil má výdavky 12 eur, na pitný režim 30 eur, na stravu 150 eur, na hygienu asi 20 eur, na pracovné oblečenie 8 eur a na šaty v priemere 10 eur mesačne a na televíziu a internet 19,90 eur.

Taktiež bolo preukázané, že schopnosti, možnosti a majetkové pomery odporcu, ktorý žije v Anglicku, kde býva s priateľkou a dostáva príspevok vo výške 72 libier týždenne, pričom majú mesačné výdavky 400 libier na nájomné, 50 libier za elektrinu, 12 za plynové fľaše, obecnú daň 90 libier a ešte za vodu, umožňujú súdu priznať príspevok na výživné rozvedenej manželky vo výške 50 eur resp. 30 eur mesačne.

Súd jej priznal výživné odo dňa podania návrhu 25.4.2014 do 31.7.2014, kedy bola navrhovateľka celkom bez práce vo výške 50 eur a od 1.8.2014 do 31.12.2014, kedy pracovala len na polovičný úväzok vo výške 30 eur. Dlžné výživné súd vyčíslil vo výške 310 eur nasledovne: 50eur/30x6dní + 3x50 eur + 5x30eur. V prevyšujúcej časti súd návrh ako nedôvodný zamietol.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p. ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

O trovách konania súd vzhľadom na menej ako polovičný úspech navrhovateľky rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že navrhovateľka nemá právo na náhradu trov konania. Odporca nežiadal rozhodnúť o povinnosti nahradiť mu trovy konania, preto súd o jeho trovách nerozhodoval.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Okresný súd Košice I, do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia, v dvoch písomných vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 2, 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 O.s.p.).